

[Morten Lange.]

er helt sikker på, at denne gang vælger man en af de fremgangsmåder, som er mindst brugbar, nemlig en fremgangsmåde, som vil gøre, at de kommuner, som snarere skulle have en opmuntring til på en eller anden måde at søge at skaffe sig lærerkræfter, vil sige: nu bliver det alt for dyrt, nu skal vi vist se at tage det med ro. Jeg tror, det kommer til at få sin virkning på de gale steder. Jeg tror, at det yderligere vil stille skolens udvikling i et tvivlsomt lys, og som besparelsesforanstaltning anser jeg det for helt hen i den blå luft. Jeg forstår ikke, at den højtærede minister kan tænke på at komme med et sådant forslag. Hvis den højtærede minister skulle tænke om igen, inden vi nogen sinde ser det, vil det være overordentlig gavnligt for skolen.

Der bliver ikke meget tilbage i budgettet i § 20 til fornuftige fremskridt, og når man går spørgsmålene igennem, specielt vedrørende den højere undervisning, stemmes man i allerhøjeste grad til mismod. Det er jo ikke ukendt for det høje ting, at vi gennem et par år har forsøgt at lægge en ekspansiv linje op for den højere undervisning, ikke for den højere undervisnings egen skyld, den klarer sig nok endda, og mange af dem, der er beskæftiget ved den, synes, at ekspansionen er anstrengende, men simpelt hen fordi en udvikling af den højere undervisning er af den største betydning for at få en hel del af de flaskehalse, som snærer hele vort undervisningssystem og den industrielle udbygning, rensat op. Det er det, der er formålet, og jeg er bange for, at den ekspansive linje er effektivt brudt med nedskæringsforliget i sommer, og det brud er jo konfirmeret med finanslovsforlaget i år. For nu har man jo fået gennemført en ordning, som har medført en ganske alvorlig forøgelse i studentertallet ved næsten al højere undervisning, en udvikling, som i 1961 gik stærkt, og som i 1962 blev eksplosiv, gik ud over alle forventede rammer og faktisk nåede helt op til det, som kunne læses i visse prognoser, som de fleste af os først alt for sent har fået at se. Det har givet de mest alvorlige konsekvenser. Der var stillet forslag om at få dem afbødet, men jeg skal ikke lægge skjul på, at de forslag nu næsten alle sammen er mere eller mindre forsinkede,

og jeg tror ikke, man er klar over, hvilke kædereaktioner disse forsinkelser udløser.

Jeg kunne nævne en sag som forsinkelsen af polyteknisk læreanstalts udflytning til Lundtoftesletten. Vi har lovforslaget derom til behandling i udvalg, og det kan ske, at vi kan få sat lidt mere fart i arbejdet med det, men jævnt hen vil det formodentlig nok være sådan, at vi her i tinget har anskuet det som et spørgsmål om at få gjort noget for den tekniske undervisning, og at det var det meste af sagen. Det er selvfølgelig rigtigt, at det er det meste af sagen, men der er tale om en kædereaktion, for indtil polyteknikerne er flyttet, vil der ikke være andre, der kan flytte ind i de huse, de sidder i, og en hel lang række lokalespørgsmål i forbindelse med Københavns universitet er henlagt til løsning i forbindelse med udflytningen. Så kan man naturligvis sige, at man kan vente i 5 år, fra 1965 til 1970, med at få de sager i orden, men der er den ulykke ved det, at det kan man ikke. Det bliver nødvendigt — og det bliver nødvendigt allerede i år, hvis det skal være alvor, at vi får en sådan forsinkelse — at tage en nødløsningsserie op, for at den højere undervisning ved Københavns universitet og til dels ved polyteknisk læreanstalt ikke skal blive fuldstændig kaotisk. Hvad angår de andre udflytninger, hvor man allerede har de tomme huse stående, så de nye beboere kunne rykke ind, så mangler man helt enkle og simple bevillinger til borde, til maling på væggene o. s. v., i hovedsagen bevillinger, som ikke kræver håndværksmæssig udførelse i noget væsentligt omfang, men ting, som for en beskedent sum kunne gøre det muligt at løse problemerne ikke ordentligt, men dog sådan, at vi kunne komme videre, og så vi kunne klare os. Men den slags bevillinger skal man i øjeblikket skrive en flod af skrivelser for, og en stor del af dem får man dårligt nok besvaret under indtryk af den almindelige sparepause.

Det er helt nødvendigt, at den højtærede undervisningsminister går alle disse problemer igennem for at undgå, at der sker katastrofer. Det er vist ikke ukendt, at det lægevidenskabelige fakultet i år på grund af lokaleforhold og andet har set sig nødsaget til at indføre mere eller mindre camoufleret adgangsbegrænsning til studiet.